

IKAR

Bestseller
podľa
*New York
Times*

Vtipný príbeh
o úskaliach života
vedkyne
v mužskom svete

HODINY CHÉMIE

BONNIE GARMUS

BONNIE GARMUS

**HODINY
CHÉMIE**

Preložila Jana Seichertová

IKAR

Bonnie Garmus
LESSONS IN CHEMISTRY

Text Copyright © 2022 by Bonnie Garmus

Translation © 2023 by Jana Seichertová

Design by Beci Kelly/TW

Photography by Colin Thomas

Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8860-7

*Venujem svojej matke
Mary Swallowovej Garmusovej*

Prvá kapitola

.....

November 1961

V roku tisícdeväťstošesťdesiatjeden, keď ženy nosili košelové šaty, vstupovali do záhradkárskych klubov a bezstarostne rozvážali krdle detí v autách bez bezpečnostných pásov, keď ešte nikto netušil, že príde hnutie šesťdesiatych rokov a že jeho účastníci strávia nasledujúcich šesťdesiat rokov písaním kroniky, keď sa po skončení veľkých vojen začali tajné vojny a v ľuďoch silnelo presvedčenie, že všetko je možné, tridsaťročná matka Madeline Zottovej každé ráno vstala už pred úsvitom a bola si istá iba jedným – že jej život sa skončil.

Napriek tejto istote zamierila do domáceho laboratória a tam zabalila dcére obed.

Palivo pre mozog, napísala Elizabeth Zottová na lístok a vložila ho do Madinho obedára. Potom sa však s ceruzkou vo vzduchu zarazila, akoby jej ešte niečo zišlo na um.

Cez prestávku športuj, ale nenechaj chlapcov automaticky vyhrať, napísala na ďalší lístok. Znovu sa zastavila a ceruzkou poklopkala po stole.

Tvoj dojem z ľudí je správny, napísala na tretí. *Na ozaj sú väčšinou strašní*. Posledné dva lístky položila navrch.

Malé deti bežne nevedia čítať alebo zvládnu prečítať len najjednoduchšie slová, napríklad „pes“ alebo „ísť“. Madeline však čítala od troch rokov a teraz ako päťročná už mala prečítané takmer všetky Dickensove diela.

Madeline patrila k deťom, ktoré bez problémov zahmkali Bachov koncert, no nevedeli si zaviazať šnúrky na topánkach, dokázali vysvetliť rotačný pohyb Zeme, ale zvyčajne prehrali v piškvorkách. A to bol problém, lebo zatiaľ čo hudobných géniov všetci oslavujú, deti, ktoré sa naučia skoro čítať, nikto neobdivuje. Dôvod je prostý – vynikajú v niečom, čo nakoniec dobre zvládnu aj ostatní. Takže byť prvý nie je výnimočné, iba nepríjemné.

Madeline to chápala, a preto každé ráno – keď matka odišla do práce a pestúnka Harriet od susedov mala veľa práce – vybrala lístky z obedára, prečítala si ich a potom všetky odložila k ostatným, ktoré skrývala v škatuli od topánok vzadu v skrini. Po príchode do školy predstierala, že je ako všetky ostatné deti: v podstate negramotná. Podľa Madeline „zapadnúť“ bolo dôležitejšie než čokoľvek iné. Na podporu svojho presvedčenia mala nevyvrátiteľný dôkaz – vlastnú matku. Elizabeth Zottová nikdy nezapadla a aha, ako dopadla.

V juhokaliifornskom meste Commons, kde väčšinou panovalo teplé, ale nie príliš horúce počasie a kde obloha bola zvyčajne modrá a vzduch ešte čistý, Madeline ležala v posteli so zatvorenými očami a čakala. Vedela, že čoskoro príde nežný bozk na čelo, starostlivé zakrytie posteľnou prikrývkou a mrmlavé povzbudenie „Uži si deň“. O ďalšiu minútu sa ozve rev motora, škríp pot pneumatík, keď plymouth vycúva z príjazdovej cesty,

a hlučné preradenie zo spiatocky na prvý rýchlostný stupeň. A potom jej večne sklúčená matka odíde do televízneho štúdia, kde si oblečie zásteru a vyjde na javisko.

Relácia sa volala *Večera o šiestej* a Elizabeth Zottová bola jej nespochybniteľnou hviezdou.

Druhá kapitola

.....

Pine

Elizabeth Zottová, bývalá chemička pracujúca vo výskume, bola žena s bezchybnou pleťou a s nezameniteľným správaním, ktorým všetkým dávala jasne najavo, že nie je a nikdy nebude priemerná.

Rovnako ako všetky slávne hviezdy, aj ju „objavili“. Elizabeth si však nevšimli náhodou v reštaurácii s rýchlym občerstvením, na lavičke v parku alebo na večierku plnom známych osobností. K jej objaveniu viedla krádež – konkrétne krádež jedla.

Príbeh bol jednoduchý: dieťa menom Amanda Pinová, ktoré milovalo jedlo viac, než by niektorí terapeuti považovali za zdravé, pravidelne konzumovala Madelinine obedy. Mala na to dobrý dôvod – Madelinine obedy neboli priemerné. Zatiaľ čo ostatné deti prežúvali sendviče s arašidovým maslom a želé, Madeline si v obedári zvyčajne našla veľký kus lazaní od večere, maslovú cuketu, exotické kivi nakrájané na štvrtky, päť okrúhlych cherry paradajok, malú soľničku, dve ešte teplé sušienky s kúskami čokolády a v bočnom vrecku školskej tašky červenú károvanú termosku plnú ľadového mlieka.

Pravdaže, taký chutný obed chceli všetci vrátane Madeline, no ona ho ponúkla Amande, pretože pria-

telstvo si vyžaduje obeť a zo všetkých detí v škole sa iba Amanda neposmievala malej čudáčke, za ktorú sa považovala už aj sama Madeline.

Až keď si Elizabeth všimla, že oblečenie na dcérkinej kostnatej postave visí ako vrece na palici, prebudilo sa v nej podozrenie, že s dcérou sa niečo deje. Podľa jej výpočtov Madelinin denný príjem presne zodpovedal tomu, čo jej dcéra potrebovala na optimálny vývoj, takže úbytok hmotnosti bol vedecky nemysliteľný. Žeby sa u nej začalo obdobie prudkého rastu? Nie, dcérkin rast vzala vo svojich výpočtoch do úvahy. Tak išlo o prvé príznaky poruchy príjmu potravy? Pravdepodobne nie, lebo Madeline na večeru zhltna toľko ako kôň. Alebo jej chudnutie spôsobila leukémia? Vylúčené. Elizabeth nebola panikárka. Neopatrila k matkám, ktoré v noci ležia v posteli s otvorenými očami a predstavujú si, že ich deti zožiera nevyliciteľná choroba. Ako vedkyňa vždy hľadala rozumné vysvetlenie, a len čo stretla Amandu Pinovú s perami červenými od paradajkovej omáčky, bolo jej jasné, že ho našla.

„Pán Pine,“ oslovila ho Elizabeth, keď v stredu popoludní prekĺzla okolo sekretárky do miestneho televízneho štúdia, „telefonicky vás zháňam už tri dni, ale ani raz ste sa neunúvali zavolať mi späť. Volám sa Elizabeth Zottová. Som matka Madeline Zottovej – naše deti spolu chodia na Woodyho základnú školu – a prišla som vás upozorniť, že vaša dcéra sa s mojou priateľí z falošných dôvodov.“ Keď sa zatváril nechápavo, dodala: „Amanda pravidelne je Madine obedy.“

„O-obedy?“ vykotal Walter Pine a zmätene pozrel na krásnu ženu pred sebou. Snehobiely laboratórny plášť vytváral okolo nej svätožiaru, ktorú kazil iba

jeden detail: iniciály E. Z. vyšité červenou niťou rovno nad vreckom.

„Vaša dcéra Amanda,“ dôrazne zopakovala Elizabeth, „každý deň zje mojej Made obed. Zjavne to trvá už celé mesiace.“

Walter sa nezmohol na slovo. Vysoká, kostnatá žena s vlasmi farby spálenej maslovej hrianky, stiahnutými dozadu a zaistenými ceruzkou, s neodpušiteľne červenými perami, so žiarivou pleťou a s rovným nosom stála pred ním s rukami v bok a dívala sa naňho ako lapiduch na bojisku zvažujúci, či vôbec stojí za záchranu.

„Okrem toho Amandino predstieranie, že je Madelininou priateľkou, len aby získala jej obed, je jednoducho nehorázne,“ dodala žena.

„P-prepočul som v-vaše meno. K-kto ste?“ vykotal Walter.

„Elizabeth Zottová! Matka Madeline Zottovej!“

Walter prikývol, snažil sa ju pochopiť. Pre dlhoročného producenta popoludňajších televíznych programov dramatické výstupy neboli ničím novým, no tento? Ohromene na ňu zísal. Doslova mu vyrazila dych. Žeby sa uchádzala o nejakú rolu?

„Je mi ľúto,“ vyhľkol, keď sa trochu spamätal, „ale všetky roly sestričiek sme už obsadili.“

„No dovoľte?!“ vybuchla.

Zavládlo ticho.

„Prišla som kvôli Amande Pinovej,“ pripomenula mu.

Walter zažmurkal. „Mojej dcére? Och,“ zrazu zneróznel. „Čo je s ňou? Ste lekárka? Alebo jej učiteľka?“ Vyskočil zo stoličky.

„Preboha, nie.“ Elizabeth prevrátila oči. „Som chemička. Obetovala som svoju obednú prestávku a z Hastingsovho výskumného ústavu som prišla až

sem, lebo ste neodpovedali na moje telefonáty.“ Keď sa ďalej tváril zmätene, netrpezlivo dodala: „Hastingsov výskumný ústav. Miesto, kde priekopnícky výskum razí cestu v záujme ľudstva.“ Podráždene vydýchla nad prázdny sloganom. „Ide o to, že vynakladám veľké úsilie, aby som Madeline každý deň pripravila výživný obed – čo zaiste robíte aj vy pre svoje dieťa.“ Keď na ňu ďalej upieral prázdny pohľad, dodala: „Lebo vám záleží na Amandinom kognitívnom a telesnom vývoji. Lebo viete, že tento vývoj závisí od zaistenia správnej rovnováhy prijímaných vitamínov a minerálov.“

„Problém je v tom, že pani Pinová...“

„Áno, viem. Zmizla z radaru. Snažila som sa s ňou spojiť, ale povedali mi, že teraz žije v New Yorku.“

„Sme rozvedení.“

„To ma mrzí, no rozvod s obedom nijako nesúvisí.“

„Na prvý pohľad možno nie, ale...“

„Aj muž dokáže pripraviť obed, pán Pine. Biologicky mu v tom nič nebráni.“

„Svätá pravda,“ pritakal a nešikovne jej pritiahol stoličku. „Prosím, sadnite si, pani Zottová.“

„Mám niečo v cyklotróne,“ podráždene odsekla a vrhla pohľad na náramkové hodinky. „Tak rozumieme si, alebo nie?“

„Cyklo...“

„Urýchľovač subatomických častíc.“

Elizabeth pozrela na stenu. Pokrývali ju zarámované plagáty propagujúce melodramatické telenovely a gýčové televízne súťaže.

„Moja práca,“ informoval ju Walter a zrazu sa za ich nevkusnosť zahanbil. „Možno ste niektorú videli.“

Zase sa obrátila k nemu. „Pán Pine,“ pokračovala zmierlivejšie, „je mi ľúto, ale nemám čas ani prostriedky na to, aby som mohla pripravovať obedy aj pre

vašu dcéru. Obaja vieme, že jedlo je katalyzátor, ktorý nám odomyká mozog, spája naše rodiny a rozhoduje o našej budúcnosti. Napriek tomu..." Zarazila sa a prižmúrenými očami sa zadívala na plagát, na ktorom sa sestrička nezvyčajne starostlivo venuje pacientovi. „Nenašiel by si niekto trochu času a nenaučil by celý národ, ako sa pripravuje zdravé jedlo? Bohužiaľ, ja ho nazvyš nemám.“

Keď sa obrátila na odchod, Pine, ktorý nechcel, aby odišla, alebo práve pochopil, že možno narazil na zlatú baňu, ju rýchlo zastavil: „Počkajte, prosím. Čo ste to práve povedali? Že niekto by mal konečne naučiť Američanov, ako sa pripravuje zdravé jedlo?“

Večera o šiestej mala premiéru už o štyri týždne, a hoci Elizabeth tá myšlienka veľmi nenadchla – bola vedkyňa, preboha! –, prácu napokon prijala. K rozhodnutiu ju priviedli zvyčajné dôvody: v televízii platili lepšie než v ústave a musela živiť dieťa.

Keď si Elizabeth v prvý deň obliekla zásteru a vyšla na pódium, všetci pochopili jedno: že „to“ v sebe má. „To“ znamenalo ťažko definovateľnú kvalitu, ale v podstate išlo o to, že na Elizabeth sa určite dalo pozerieť. Zároveň však ľudí miatla – bola taká otvorená a seriózna, že jednoducho nevedeli, čo si majú o nej myslieť. Kým v iných reláciách o varení vystupovali dobromyseľní kuchári, ktorí do seba veselo obracali poháriky sherry, Elizabeth Zottová zostávala vážna. Nikdy sa neusmievala, nikdy nežartovala a jej jedlá boli rovnako poctivé ako ona sama.

Do šiestich mesiacov sa Elizabethina relácia stala vychádzajúcou hviezdou, do roka inštitúciou a do dvoch rokov dokázala svoju tajomnú schopnosť spojiť nielen rodičov s deťmi, ale aj Američanov s ich krajinou. Tvr-

denie, že keď Elizabeth Zottová dovarí, celý národ si sadne a naje sa, nebolo vôbec zveličené.

Reláciu sledoval dokonca aj viceprezident Lyndon Johnson. „Chcete vedieť, čo si myslím?“ spýtal sa do- tieravého reportéra. „Podľa mňa by ste mali menej písať a viac pozeráť televíziu. Začnite reláciou *Večera o šiestej*. Zottová vie, čo robí.“

Bola to pravda. Elizabeth Zottovú by ste nikdy ne- počuli vysvetľovať, ako treba správne pripraviť tenké uhorkové sendviče alebo krehké suflé. Vyberala si samé výdatné jedlá: guláše, zapekané pochúťky a po- krmy pripravované na veľkých liatinových panviciach. Zdôrazňovala štyri skupiny jedál, verila v slušné porcie a ustavične opakovala, že každé jedlo, ktoré stojí za námahu, si zaslúži, aby jeho príprave venovali necelú hodinu. Svoju reláciu vždy zakončila slovami, ktoré sa stali jej poznávacou značkou: „Deti, prestrite stôl. Vaša mama potrebuje chvíľu iba pre seba.“

Lenže potom istý popredný reportér napísal článok s titulkom PREČO ZHLTNEME VŠETKO, ČO NÁM NASERVÍRUJE a medzi rečou sa o nej zmienil ako o „Chutnej Lizzie“. Výstižná prezývka jej prischla rovnako rýchlo, ako uschol atrament na papieri, na ktorý ju vytlačili. Odvtedy ju aj cudzí ľudia oslovovali Chutná Lizzie, no dcéra Madeline jej hovorila ma- mička, lebo už v útlom veku pochopila, že tá prezývka znevažuje jej schopnosti. Mamička je chemička, nie televízna kuchárka! Elizabeth, neistá pred svojim jedi- ným dieťaťom, sa v duchu hanbila.

V noci občas ležala v posteli s otvorenými očami a kládla si otázku, ako v živote dospela až do tohto bodu. Týmito úvahami však nikdy nestrávil veľa času, lebo odpoveď už poznala.

Calvin Evans.

Tretia kapitola

.....

Hastingsov výskumný ústav

Pred desiatimi rokmi, január 1952

Aj Calvin Evans bol zamestnancom Hastingsovho výskumného ústavu, no na rozdiel od Elizabeth, ktorá pracovala v stiesnených podmienkach, mal veľké laboratórium iba pre seba.

Vzhľadom na svoje doterajšie výsledky si ho však zrejme zaslúžil. Už ako devätnásťročný prišiel so zásadným výskumom, ktorý dopomohol slávnemu britskému chemikovi Frederickovi Sangerovi k Nobelovej cene, v dvadsiatich dvoch rokoch vynášiel rýchlejší spôsob syntézy jednoduchých bielkovín a v dvadsiatich štyroch ho prelomový objav týkajúci sa reaktivity dibenzoselenofénu dostal na obálku časopisu *Chemistry Today*. Okrem toho napísal šesťnásť vedeckých prác, dostal pozvánky na desať medzinárodných konferencií a ponúkli mu miesto odborného asistenta na Harvarde – dva razy a v oboch prípadoch odmietol. Čiastočne preto, lebo pred niekoľkými rokmi ho tam neprijali na štúdium, a čiastočne... vlastne iný dôvod nemal. Calvin bol génus, ale mal aj jednu chybu – neschopnosť odpúšťať.

Okrem prechovávania nevraživosti ho preslávila aj netrpezlivosť. Calvin, rovnako ako mnohí géniovia, nechápal, ako je možné, že ostatní sú takí nechápaví.

Okrem toho mal introvertnú povahu, a hoci introvertnosť samu osebe ľudia nepovažujú za nedostatok, často sa prejavuje odmeranosťou. A na dôvažok bol veslár.

Každý neveslár vám potvrdí, že s veslármi nie je nijaká zábava. Ich problém spočíva v tom, že vždy sa chcú rozprávať iba o veslovaní. Dostaňte do jednej miestnosti dvoch alebo viacerých veslárov a rozhovor hneď prejde od normálnych tém – práca alebo počasie – k nekonečným, nudným príbehom o člnoch, mozoloch, veslách, úchopoch, trenažéroch, cvikoch, dotiahnutiach, zásekoch, záťahoch, splitoch, sedadlách, záberoch, slajdoch, štartoch, šprintoch a o tom, či voda je naozaj „plochá“, alebo nie. Potom zvyčajne diskutujú o tom, čo nevyšlo pri posledných pretekoch, čo by sa mohlo pokaziť pri nasledujúcich a či tá chyba to bola a/alebo bude. V ďalšej fáze veslári vystrú ruky a porovnávajú si mozole. Ak máte naozaj smolu, nakoniec všetci na niekoľko minút úctivo sklonia hlavu a jeden im opíše dokonalé preteky, pri ktorých všetko išlo ako po masle.

Okrem chémie bolo veslovanie jedinou Calvinovou skutočnou vášňou. Prihlášku na Harvard si podal najmä kvôli nemu, lebo veslovať za Harvard v roku 1945 znamenalo veslovať za najlepších. Vlastne za druhých najlepších. Najlepšia bola Washingtonská univerzita, lenže tá sa nachádzala v Seattli a Seattle smutne preslávilo daždivé počasie. Calvin dážd' nenávidel, a tak sa pozrel ďalej – na mesto Cambridge, nie v Massachusetts, ale v Anglicku –, čím vyvrátil pravdepodobne najväčší mýtus o vedcoch: že sú dobrí výskumníci.

Keď Calvin prvý deň vesloval v Cambridgei, pršalo.

Na druhý deň zase pršalo a na tretí takisto. „Takto tu prší stále?“ postážoval sa, keď s tímovými kolegami zdvihol ťažký drevený čln na plece a pomaly zamieril k lodenici. „Kdeže, takmer nikdy,“ uistili ho. „V Cambridgei väčšinou panuje príjemné počasie.“ Potom pozreli na seba, akoby sa im práve potvrdilo dávne podozrenie: Američania sú idioti.

Bohužiaľ, Calvinov idiotizmus sa prejavoval aj pri nadväzovaní známostí so ženami – a to bol veľký problém, lebo Calvin sa veľmi túžil zamilovať. Za šesť osamelých rokov strávených na Cambridgei sa mu podarilo vyjsť si s piatimi dievčatami, z ktorých iba jedna súhlasila s druhou schôdzkou, a to len preto, lebo si myslela, že jej volá niekto iný, keď zdvihla telefón. Jeho najväčší problém bola neskúsenosť. Calvin sa správal ako pes, ktorý po rokoch márných pokusov chytí veвериčku a zrazu nevie, čo má s ňou robiť.

„Ahoj... hmm,“ vykoktal s prudko bijúcim srdcom, so spotenými rukami a s načisto prázdnu mysľou, keď jeho nádejná známosť otvorila dvere. „Debbie?“

„Deirdre,“ vzdychla si a pozrela na hodinky s vedomím, že do konca schôdzky to zrejme urobí ešte veľa ráz.

Pri večeri rozhovor kolísal medzi molekulárnym štiepením aromatických kyselín (Calvin), premýšľaním, hlasným premýšľaním, aký film asi dávajú v kine (Deirdre), syntézou nereaktívnych bielkovín (Calvin) a otázkou, či rád tancuje (Deirdre). Calvin ho ukončil pohľadom na hodinky a konštatovaním, že už je pol deviatej, a keďže ráno musí veslovať, radšej ju odvezie rovno domov.

Netreba dodávať, že po týchto schôdzkach zažil veľmi málo sexu. Vlastne nezažil nijaký.

„Nechápem, že máš problém zbalit babu,“ čudovali sa Calvinovi tímoví kolegovia na Cambridgei. „Dievčatá predsa veslárov milujú.“ (Vôbec to nebola pravda.) „A na Američana nevyzeráš najhoršie.“ (Ďalšia milosrdná lož).

Čiastočne za to mohol Calvinov postoj. Meral sto-deväťdesiattri centimetrov a mal veľmi štíhlu postavu, len sa trochu nakláňal napravo – pravdepodobne preto, lebo vždy vesloval na ľavej strane. Väčším problémom však bola jeho tvár. S veľkými sivými očami, so strapatými blond vlasmi a s fialovými perami, takmer vždy opuchnutými od hryzenia, pôsobil stratené – približne ako dieťa, ktoré sa muselo vychovávať samo. Niektorí ľudia by jeho tvár možno nazvali ľahko zabudnuteľnou. Podpriemerné črty neprehrádzali ani náznak túžby alebo inteligencie, ktorá sa za nimi skrývala. Jedinou, zato dôležitou výnimkou boli Calvinove rovné biele zuby, ktoré zachránili celkový dojem z jeho tváre, keď sa usmial. Našťastie Calvin sa usmieval stále, najmä po tom, ako sa zalúbil do Elizabeth Zottovej.

Prvý raz sa stretli – alebo skôr pohádali – v utorok ráno v Hastingsovom výskumnom ústave, slnečnom juhokalfornskom súkromnom výskumnom laboratóriu, kde sa Calvin po skončení štúdia na Cambridgei, získaní doktorátu v rekordnom čase a zväžení štyridsiaticich troch pracovných ponúk napokon zamestnal. Hastingsov ústav si vybral čiastočne pre jeho dobré meno, ale najmä pre nízky objem zrážok. V Commonse pršalo iba zriedka. Na druhej strane Elizabeth prijala ponuku Hastingsovho výskumného ústavu z oveľa prozaickejšieho dôvodu – inú nedostala.

Keď zastala pred laboratóriom Calvina Evansa, zaujalo ju niekoľko veľkých výstražných tabúl:

NEVSTUPOVAŤ!
PREBIEHA EXPERIMENT!
VSTUP ZAKÁZANÝ!
NEVYRUŠOVAŤ!

Nedala sa nimi zastrašiť a otvorila dvere.

„Dobrý deň!“ prekričala Franka Sinatra, ktorý reval z hi-fi súpravy nedbalo rozloženej uprostred miestnosti. „Chcem hovoriť s človekom, ktorý tu velí.“

Calvin prekvapený, že počuje hlas, vystrčil hlavu spoza veľkej odstredivky.

„Prepáčte, slečna,“ podráždene odsekol a zlostne na ňu zazrel cez veľké okuliare, ktoré mu chránili oči pred tekutinou bublajúcou napravo od neho, „ale vstup do tohto laboratória je zakázaný. Nevideli ste tabule s upozornením?“

„Videla!“ zakričala späť Elizabeth, akoby si nevšimla jeho tón. Potom prešla cez laboratórium a vypla hudbu. „Tak, teraz sa budeme počuť.“

Calvin si hrýzol spodnú peru. „Tu nesmiete zostať. Tabule,“ dôrazne jej pripomenul.

„Áno, ale povedali mi, že vaše laboratórium má prebytok kadičiek a my na prízemí ich máme nedostatok. Všetko je tu,“ dodala a vrazila mu do rúk papier. „Správca skladu to schválil.“

„O tom som nepočul.“ Calvin skúmal papier. „Mrzí ma to, no odpoveď znie nie. Potrebujem každú kadičku. Asi by som sa mal porozprávať s niektorým chemikom od vás. Povedzte svojmu nadriadenému, aby mi zavolať.“ Vrátil sa k práci a zase zapol hi-fi súpravu.

Elizabeth sa nepohla. „Chcete hovoriť s chemikom? S niekým iným než so MNOU?“ znovu prekričala Franka.

„Áno,“ odsekol, ale potom trochu zmäkol. „Pozrite, viem, že to nie je vaša chyba, no nemali sem poslať sekretárku, aby za nich urobila špinavú prácu. Uvedomujem si, že to zrejme presahuje vaše chápanie, ale zastihli ste ma uprostred dôležitého experimentu. Jednoducho povedzte svojmu nadriadenému, aby mi zavolať.“

Elizabeth prižmúrila oči. Nezaujímal sa o ľudí, ktorí si vytvárali predpoklady na základe toho, čomu hovorila „zastarané vizuálne podnety“, ani o mužov, ktorí si mysleli, že ako sekretárka je automaticky neschopná pochopiť čokoľvek okrem príkazu „z tohto mi urobte tri kópie“.

„To je ale náhoda!“ zvolala, rázne zamierila k polici a schmatla z nej veľkú škatuľu s kadičkami. „Aj ja mám veľa práce,“ dodala a odišla.

V Hastingsovom výskumnom ústave pracovalo vyše tritisíc ľudí, a tak Calvinovi trvalo celý týždeň, kým ju vypátral. Keď Elizabeth napokon našiel, predstierala, že sa naňho nepamätá.

„Áno?“ Obrátila sa, aby zistila, kto vošiel do jej laboratória. Veľké ochranné okuliare jej neprirodzene zväčšovali oči a ruky aj predlaktia jej zahaľovali gumené rukavice.

„Dobrý deň,“ pozdravil. „To som ja.“

„Ja?“ spýtala sa. „Mohli by ste byť konkrétnejší?“ Vrátila sa k nedokončenej práci.

„Ja,“ zopakoval Calvin. „Z laboratória o päť poschodí vyššie. Vzali ste mi kadičky. Už ste zabudli?“

„Vo vlastnom záujme sa postavte za tamten záves,“ kývla hlavou doľava. „Minulý týždeň tu došlo k menšej nehode.“